

Sporen van Drie Oktober

Lammenschans Schansen

Voor de docent

In deze opdracht werken de leerlingen met twee kaarten uit de tijd van het beleg en ontzet van Leiden. Je kunt ze hier downloaden:

<https://www.erfgoedleiden.nl/collecties/beeldmateriaal/zoeken-in-beeldmateriaal/detail/c4632e50-26bc-11e3-8fc7-3cd92befe4f8/media/2755122>

<https://www.erfgoedleiden.nl/collecties/beeldmateriaal/zoeken-in-beeldmateriaal/detail/a716836a-26bc-11e3-a52b-3cd92befe4f8/media/2614279>

De twee kaarten zijn vanuit verschillende perspectieven gemaakt. De zogenaamde 'Bilhamerkaart' is vanuit het perspectief van de belegeraars. Joost Jansz Bilhamer was een landmeter die voor de Spanjaarden werkte. Hij kon dus heel goed van buiten de stad de afstanden tussen de verschillende schansen meten.

Schansen die op deze kaart zijn te vinden:

- Waddingerschans
- Quakel
- Schans op de Dwerswatering
- Op Poelburg
- Lammen
- Voskuyl

Versterkte dorpen:

- Leiderdorp

Jan Lieferinck zat binnen de stadsmuren van Leiden. De stad heeft hij gedetailleerder getekend, maar ook in relatie tot het omliggende land veel te groot. Sowieso kloppen de verhoudingen van deze kaart minder goed. Je ziet ook dat ze een aantal dezelfde schansen hebben getekend en een aantal verschillende. Niet alle schansen bleven lang liggen. Sommige werden afgebroken door, bijvoorbeeld, een uitval van het stadsleger.

Schansen op deze kaart:

- Waddingsvliet
- Boshuysen
- Quakel
- Schans op die Dworswaling
- Noortschans en Zuytschans (Oude Wetering)
- Lammen
- Enkele schansen zonder naam, 'schans'

Versterkte dorpen:

- Leyderdorp
- Soeterwoude
- Voorschoten
- Valckenborg